

چرتکه

چهار روایت از خروج افغان‌ها

از بازار کار ایران

بخش اقتصاد– از اواخر سال گذشته، شواهد و اظهاراتی درباره خروج افغان‌ها از ایران به خاطر افزایش نرخ ارز مطرح شد. تیرماه امسال «محسن ابراهیمی» مدیرکل اشتغال اتباع خارجی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران نیز گفت:«با کاهش ارزش ریال در مقایسه با دیگر ارزهای موجود، به اصطلاح دیگر برای افغان‌ها نمی صرفد که در ایران کار کنند و به همین دلیل تعدادی از آنها ایران را ترک کردند.»

مار رسمی از حضور یک میلیون و ۵۸۰ هزار افغان در ایران خبر می‌دهد و آمارهای غیررسمی نیز از حضور بیش از ۲٫۵ میلیون مهاجر افغان در ایران حکایت می‌کند. اما حالا بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که کمبود کارگر و نیروی کار افغان در بخش‌های مختلف صنعت و کشاورزی، صاحبان کسب‌وکار را به دردسر جدی انداخته است.

باغ‌دار: کارگرهای افغان همه رفته‌اند، ایرانی‌ها هم کار نمی‌کنند رضا، ۵۰ سال است که در پادنا، یکی از بخش‌های شهرستان سمیرم باغداری می‌کند و حالا یک هزار و ۷۰۰ درخت سیب دارد. خودش می‌گوید: «از این ۵۰ سال، ۲۰ سال است که بیل به دستم.» در ۶ ماه اخیر اما اوضاع آن‌ها فرق کرده است. این باغدار می‌گوید:«همه مشکلات یک طرف، کارگر نداشتن‌مان یک‌طرف دیگر. حالا خودم و خانواده‌ام مجبوریم که همه کارها را انجام دهیم.»

آنطور که او توضیح می‌دهد در این منطقه، از ابتدای امسال دیگر کارگر پیدا نمی شود. «همه‌شان رفته‌اند. دیگر کسی نیست. من دو تا کارگر افغان داشتم، ماهی یک و نیم تا دو میلیون برای نگهداری از باغ پول می‌دادم، خرج‌شان را هم می‌دادم، اما گفتند که دیگر نمی‌صرفد. رفتند ترکیه.»

رضا ادامه می‌دهد:«تقریباً از اواخر ۹۷ پول که این ماجرا شروع شد. اکثرا هم از ایران کلا می‌رفتند. حالا دیگر عملا کسی نمانده.

کارگر ایرانی هم با این مزد اصلا سر کار نمی‌آید.»

حالا دیگر نه برای کارگرها می‌صرفد که با حقوق ۱٫۵ تا ۲ میلیون تومان هر ماه از درخت‌ها مراقبت کنند، نه باغدارها می‌توانند پول بیشتری بدهند. صحبت‌های باغداری از منطقه پادنا در سمیرم، نشان می‌دهد که تمام کشاورزان این منطقه با مساله کمبود نیروی کار درگیر هستند.

ساختمان‌ساز: با روزی ۱۰۰ هزار تومان هم کار نمی‌کنند

حمید، در تهران در حوزه ساختمان‌سازی و پروژه‌های لوله‌کشی گاز کار می‌کند. آنطور که او روایت می‌کند، کمبود کارگر و نگرهبان به چالش جدی برای ساختمان‌سازی تبدیل شده‌است. این فعال اقتصادی می‌گوید:«ما که کارمان با کارگران افغان ارتباط مستقیم دارد، حالا به مشکل جدی خورده‌ایم. یک زمانی کارگر می‌آوردیم و روزی ۵۰ هزار تومان می‌دادیم، حالا با روزی ۱۰۰ هزار تومان هم کسی حاضر نیست کار کند.»

حمید ادامه می‌دهد:«چه در کار ساخت‌وساز و چه در کار گاز، بسیار به مشکل خورده‌ایم. در مهرآباد حوالی رودهن، پروژه‌ای در یک باغ دارم، بارها شده که حتی چند روز کارمان خوابیده چون که کارگر نداشته‌ایم. بحث پولش به کنار، اصلا کارگر افغان دیگر نیست. انگار که رفته باشند.»

آمارهای رسمی نشان می‌دهد که تا سال گذشته، ۶۰ درصد از افغان‌های مقیم ایران در صنعت ساختمان‌سازی مشغول کار بودند. حالا اما گزارش‌های میدانی حکایت از آن دارد که ساختمان‌سازها برای نگهبانی ساختمان‌های نیمه‌کاره‌شان هم به مشکل خورده‌اند. حمید می‌گوید: «من به نگهبانم روزی ۸۰ هزار تومن می‌دهم، هوایش را هم دارم. خیلی از روزها هم اصلا فقط می‌خوابد اما من باید پولش را بدهم. عزت و احترام هم می‌گذارم اما می‌گوید که برابم نمی‌صرفد.»

حمید، صحبت‌هایش را با این روایت از یکی از کارگرها تمام می‌کند:«محمد نگهبان ساختمان‌مان می‌گفت که یک زمانی مثلا هر یک میلیون ایران، ۲۰ هزار افغان می‌شد. اما الان یک میلیون ایران تقریباً ۸ هزار افغان می‌شود. می‌گوید که نمی‌صرفد در ایران کار کند. همین دیروز می‌گفت که قیمت‌ها را ببین، برای صبحانه، ناهار و شام یک نان و املت هم بخورم، ببین پولش چقدر می‌شود. حالا من چقدر بخورم، چقدر پس‌انداز کنم و چقدر بفرستم افغانستان برای خانواده؟»

مرغ‌دار: هیچ‌کس نمی‌ماند، همه‌شان می‌روند ترکیه

عباس در استان اصفهان مرغداری دارد و ۴۰ هزار مرغ را پرورش می‌دهد. او طی یک سال اخیر در کنار مشکلاتی که برای تامین خوراک و واکسن داشته، با مشکل نیروی کار هم روبرو شده است.

او ۱۰ سال است که با سرمایه‌اش مرغ‌داری زده و می‌گوید:«من بیشتر کارم را اوتوماتیک کرده‌ام. قدیم پنج شش تا کارگر نیاز داشتم ولی حالا ۲ نفر کارگر لازم است. همان ۲ نفر کارگر هم پیدا نمی‌شود. از عید تا حالا که ۳ دوره جوجه ریخته‌ایم، چهار گروه دو نفری آمده‌اند و رفته‌اند. هیچ‌کس دیگر نمی‌ماند.»

این مرغدار ادامه می‌دهد: «کارگر ایرانی حاضر نیست که کار کند. من ماهی دو میلیون تومان حقوق می‌دهم، خرج‌شان را هم می‌دهم ولی حاضر به کار نیستند. الان دو نفر دارم، اما همان‌ها هم می‌خواهند بروند. واقعا این پول‌های ما دیگر برایشان نمی‌صرفد.»

عباس می‌گوید:«فقط در این یک ماه که فاصله شست‌وشو و ضدعفونی بوده، سه دوره کارگر عوض کردم. آن‌ها می‌روند ترکیه، انگار وضعیت کار برایشان بهتر شده است.»

حالا تکلیف درخت‌ها چه می‌شود؟

باغچه‌های کنار خیابان‌ها، زیر آفتاب تابستان خشک شده‌اند. در برخی از مناطق غرب تهران، گل‌های فصلی خشک شده‌اند و یک نگاه مشخص است که مدت زیادی است آبیاری نشده‌اند. ساکنان این محله‌ها می‌گویند که قبلا حداقل هفته‌ای یک‌بار ماشین‌های شهرداری با کارگرهای افغان برای آبیاری می‌آمدند اما حالا دیر به دیر می‌آیند.

راننده یکی از ماشین‌های آبیاری شهرداری می‌گوید:«همه‌اش به خاطر کارگرهای افغان است.» او ادامه می‌دهد:«از وقتی دلار گران شد، کارگرها شروع کردند به رفتن. دیگر برایشان نمی‌صرفید. الان هم به خاطر همین، نمی‌توانیم مثل سابق به باغچه‌ها برسیم.» یکی از ساکنان محله جنت‌آباد در غرب تهران نیز می‌گوید:«یک‌بار از این کارگرهای شهرداری که در خیابان دیدم پرسیدم، خودش افغان بود. گفت که من هم دارم می‌روم. می‌گفت که از وقتی دلار گران شده، دیگر کار کردن در ایران سرف ندارد. حالا تکلیف درخت‌ها چه می‌شود؟»

بخش اقتصاد– کارت سوخت به منظور سروسامان دادن بازار بنزین به میدان آمد اما مواردی مشاهده شده که عده‌ای از متصدیان در برخی جایگاه‌ها، سفره سوءاستفاده خود را پهن کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، اوایل خردادماه بود که خبر طرح الزام استفاده از کات سوخت شخصی منتشر شد و تاکنون نیز برای فراهم شدن زیرساخت‌های آن اقدامات متعددی انجام شده است و آن‌طور که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اعلام کرد قرار بر این بود که ابتدا این طرح در چهار کلان‌شهر و سپس در کل کشور اجرایی شود، این در شرایطی است که از ۲۲ مردادماه که این طرح به طور رسمی آغاز به‌کار کرد تا اول شهریورماه، شاهد تغییرات چندانی در این حوزه نبودیم چراکه کارت سوخت جایگاه‌داران در اختیار تمام متقاضیان قرار داشت.

البته از آن زمان زمزمه‌هایی برای محدودیت در لیتراژ کارت جایگاه‌داران مطرح شد و سرانجام در اول شهریورماه میزان سوخت‌گیری با کارت آزاد جایگاه‌ها در کل کشور در هر بار سوخت‌گیری، از ۶۰ لیتر به ۳۰ لیتر کاهش یافت. تحلیگران بر این عقیده‌اند که جدا از منافیی که احیا کارت سوخت به همراه دارد، باید به این موضوع نیز توجه کرد که این اقدام ممکن است موجب سوءاستفاده برخی افراد نیز بشود.

طی تماس‌های تلفنی و گزارش‌های مردمی که به ایسنا اعلام شده است، در برخی از جایگاه‌ها متصدیان جایگاه در ازای کارت سوخت مبلغی را از مشتریان دریافت می‌کنند که بر اساس گفته‌های فاطمه کاهی – سخنگوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی – به ایسنا، این کار کاملاً غیرقانونی بوده و هیچ جایگاهی حق دریافت هزینه جداگانه را از مشتریان ندارد.

وی با تاکید بر این مساله که جایگاه‌ها نباید بابت کارت سوخت مبلغی دریافت کنند، اظهار کرد: مشتریان در صورت برخورد با این مساله می‌توانند به منظور گزارش تخلف با شماره ۰۹۶۲۷ تماس حاصل کنند.

سهمیه‌بندی نداریم

سخنگوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی با بیان اینکه دولت

{اقتصاد}

بازار سیاه بنزین در جایگاه‌های سوخت

ارسال همه کارت‌های سوخت شخصی: تا پایان مهر
وی افزود: با توجه به فراخوان‌های انجام شده حدود ۴٫۵ میلیون نفر که به هر دلیل کارت خود را مفقود کرده و یا در اختیار ندارند درخواست المثنی داده‌اند که تا پایان مهر ۹۸ همگی تولید و ارسال خواهد شد.

کارت جایگاه‌داران حذف نمی‌شود

سخنگوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی با بیان اینکه در حال حاضر همه جایگاه‌ها به سامانه کارت هوشمند سوخت تجهیز شده‌اند، درباره زمان حذف کارت جایگاه‌داران گفت: هیچ برنامه‌ای برای حذف کارت جایگاه‌داران وجود ندارد. علت محدود کردن کارت جایگاه‌داران نیز تشویق مردم به استفاده از کارت هوشمند شخصی است.

سهمیه‌بندی نداریم

وی درباره احتمال سهمیه‌بندی با اعمال اجباری‌شدن استفاده از کارت سوخت شخصی خاطرنشان کرد: دولت و مجلس هیچ برنامه‌ای برای سهمیه‌بندی به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اعلام نکرده‌اند و صرفاً به منظور جلوگیری از سوء استفاده از کارت‌های هوشمند شخصی، این طرح اجرا می‌شود.

فعلا آمار مصرف را نداریم

کاهی درباره تغییر میزان مصرف سوخت با اعمال سوخت‌گیری با کارت شخصی گفت: با توجه به اینکه در روزهای ابتدایی اجرای طرح هستیم فعلا آمار دقیقی نمی‌توان ارائه داد.

جلوگیری از سوء استفاده‌ها

وی درباره تاثیر استفاده از کارت بر کاهش میزان مصرف نیز تاکید کرد: قطعاً با توجه به سوء استفاده‌های انجام شده از کارت‌های شخصی، در صورت همکاری مردم و استفاده حداکثری از کارت شخصی جلوی سوء استفاده‌های احتمالی گرفته خواهد شد.

و مجلس هیچ برنامه‌ای برای سهمیه‌بندی به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اعلام نکرده‌اند، گفت: در صورت همکاری مردم و

استفاده حداکثری از کارت شخصی جلوی سوء استفاده‌های احتمالی گرفته خواهد شد.

فاطمه کاهی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره تعداد افرادی که هنوز کارت سوخت خود را دریافت نکرده‌اند، اظهار داشت: با توجه به فرآیندهای تعریف شده، اطلاعات خودروها پس از شماره گذاری دریافت و به صورت خودکار، کارت هوشمند سوخت صادر شده و به آدرس مالک خودرو ارسال می‌شود. با این اوصاف از منظر وزارت نفت همه خودروها دارای کارت هوشمند سوخت هستند. اما با توجه به کم اهمیت شدن استفاده از کارت‌های هوشمند شخصی از سال ۹۴ بیشتر مالکین از کارت آزاد جایگاه‌دار استفاده می‌کردند.

دستور رئیس‌جمهور به وزیر کشور برای ساخت خانه‌های استیجاری

این واحدا – به گفته یکی از مشاوران وزیر سابق راه و شهرسازی– عمدتاً بانک های خصوصی هستند که از طریق ایجاد شرکت های ساختمانی در زیرمجموعه خود، اقدام به پرداخت تسهیلات ساخت کرده و سپس واحدهای ساخته شده در مناطق لوکس پایتخت و دیگر کلانشهرها را با هدف افزایش

قیمت، به بازار عرضه نکرده اند.

در حال حاضر بر اساس برآوردهای وزارت راه و شهرسازی از آمارهای اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران، در سرشماری سال ۹۵ حدود ۲۶ میلیون واحد مسکونی خالی از سکنه در کشور داریم که بیش از ۵۰۰ هزار واحد آن در تهران قرار دارد.

عباس آخوندی وزیر سابق راه و شهرسازی نیز بارها به معضل وجود خانه های خالی تاکید کرده بود و با این استدلال که تعداد واحدهای مسکونی موجود از تعداد خانوارها بیشتر است، حمایت از سمت عرضه مسکن را متوقف کرد و عمده حمایت دولت از بازار مسکن را بر بخش تقاضا متمرکز کرد که راه اندازی صندوق پس انداز مسکن یکم، مهم ترین دستاورد دولت یازدهم در بخش مسکن بود. که البته این تشخیص و درمان عباس آخوندی، با نقدهای متعدد کارشناسان روبرو شد و اهل فن معتقد بودند تشخیص اشتباه عباس آخوندی از بیماری بازار مسکن منجر به تجویز نوشداروی غلطی شد که این نوشدارو درد بازار مسکن را تشدید کرد.

این در حالی است که بخش مهمی از خانه های خالی در مناطق لاکچری پایتخت قرار داشته و به دلیل مترآز، نوع ساخت، واقع بودن در بلندمرتبه های لوکس و بسیاری از آیشن های دیگر، از قیمت های فوق العاده بالایی برخوردارند که در هیچ یک از دوره های رونق و رکود مسکن در یک دهه اخیر، بخش مهمی از اقبال متوسط توانایی خرید این واحدها را نداشته اند و این اشتباهی بود که در محاسبات وزیر سابق راه و شهرسازی در نحوه مواجهه با بازار مسکن رخ داد و سبب شد تا عرضه و تولید مسکن متوقف شود و نتایج این برداشت اشتباه از تناسب واحدهای مسکونی با خانوارهای متقاضی مسکن، موج گرانی مسکن در یک سال و نیم اخیر را دامن زد.

دستور وزیر صمت

افزایش قیمت خودروهای پیش‌فروش شده ممنوع

کاهش نوسان‌ها و ثبات بخشیدن به بازار خودرو از ابتدای سال و نیز افزایش عرضه خودرو به بازار صورت‌گرفته، افزود: سیاست کاهش واردات کالاهای تولید داخل و افزایش صادرات به اجرا درآمده و از بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در توسعه ساخت داخل دعوت به عمل آمده است. وی ضمن اعلام اینکه چهار هزار میلیارد تومان به خودروسازان برای تزریق در بخش قطعه‌سازی پرداخت شده، گفت: رونق تولید با تأمین مواد اولیه برای بخش تولید و رساندن تولید روزانه صنعت خودرو از ۴۰۰ دستگاه به دو هزار و ۲۰۰ دستگاه در روز در دستور کار قرار گرفت. دستیار ویژه و مشاور وزیر صنعت افزود: جلوگیری از واردات قطعاتی که